



Medezeggenschap in een onderneming
WOR-proof OR-verkiezingen
organiseren



Ondernemingsraadverkiezingen moeten voldoen aan de artikelen 9 tot en met 11 van de Wet op de ondernemingsraden (WOR). Om dat te realiseren heeft de OR een goed reglement nodig. Het SER-voorbeeldreglement vertaalt de vereisten van de wet het best naar de praktijk van de OR. FNV Horeca adviseert dit voorbeeld integraal over te nemen of gebruik te maken van de tool 'OR-reglement op maat' (www.or-reglement.nl).

Indien de organisatie van de verkiezingen is uitbesteed aan een commissie, moet in deze brochure in plaats van OR, verkiezingscommissie worden gelezen.



Verantwoording

FNV Horeca doet zijn uiterste best om in deze brochure juiste informatie te geven, het kan voorkomen dat de brochure voor jouw persoonlijke situatie niet geheel volledig is. Je kan daarom geen rechten aan deze brochure ontleen.

FNV HORECA

Inhoudsopgave

1. Fase 1: de kandidaatstelling

- » 1a. Kiesregister
- » 1b. Vakbondslijsten en vrije lijsten

2. Fase 2: het in stemming brengen van de kandidaten

- » 2a. Personenstelsel
- » 2b. Lijstenstelsel

3. Inrichting van de verkiezingen

- » 3a. Integraal
- » 3b. Kiesgroepen
- » 3c. Kunstgrepen uit het OR-reglement

4. Stemmen per stembus, per post of digitaal: hoe werkt het?

- » 4a. Schriftelijk stemmen
- » 4b. Per stembus
- » 4c. Per post
- » 4d. Machtigingen
- » 4e. Elektronisch/digitaal stemmen

5. Bepalen verkiezingsuitslag

- » 5a. Uitslagbepaling bij het personenstelsel
- » 5b. Uitslagbepaling bij het lijstenstelsel
- » 5c. Proces verbaal en bekendmaking van de uitslag

6. Vervulling tussentijdse vacatures

7. Hulp en advies

1. Fase 1: de kandidaatstelling

Het eerste deel van de verkiezingen bestaat uit de kandidaatstelling. Dit is een uitwerking van artikel 9 van de WOR en deze procedure is noodzakelijk in elk verkiezingstraject. De kandidaatstellingsprocedure in het reglement moet voldoen aan een aantal wettelijke vereisten:

- » Kandidatenlijsten kunnen worden ingediend door vakbonden (vakbondslijst) en door kiesgerechtigde medewerkers die geen lid zijn van een vakbond of van een bond die geen kandidatenlijst heeft ingediend (vrije lijsten) (WOR, art. 9);
- » Kiesgerechtigd zijn medewerkers die langer dan een half jaar in de onderneming werkzaam zijn (WOR, art. 6.2) en verkiesbaar zijn medewerkers die langer dan een jaar in de onderneming werkzaam zijn (WOR, art. 6.3). Maar: de OR kan in zijn reglement afwijken van dit diensttijd criterium, als dat bevorderlijk is voor een goede toepassing van de wet (WOR, art. 6.5).
- » In de onderneming werkzame personen zijn diegenen die een arbeidsovereenkomst of aanstelling bij de onderneming hebben. Ook mensen die langer dan 24 maanden met een uitzendovereenkomst in de onderneming werkzaam zijn, worden beschouwd als “in de onderneming werkzame personen”. Maar: ondernemingsraad en ondernemer kunnen samen besluiten ook andere groepen te rekenen tot de in de onderneming werkzame personen (WOR, art. 6.4).



1a. Kiesregister

Nadat de verkiezingsdatum bekend is gemaakt, stelt de OR een lijst op waarop alle medewerkers met kiesrechten genoemd worden; het kiesregister. Per medewerker wordt aangegeven wie er het recht heeft om te stemmen (kiesgerechtigd is) en wie er recht heeft om zich kandidaat te stellen (verkiesbaar is).

1b. Vakbondslijsten en vrije lijsten

Vakbonden krijgen als eerste de gelegenheid om een kandidatenlijst in te dienen, daarna zijn de kiesgerechtigde medewerkers die geen lid zijn van een bond of van een bond die geen kandidatenlijst heeft ingediend aan de beurt. Kandidatenlijsten kunnen dus worden ingediend door:

- 1) De vakbonden, na raadpleging van hun leden ('vakbondslijst'). De WOR stelt als eis aan de vakbondslijst dat daarover is overlegd met de leden ter plaatse. Dat vormt het draagvlak voor die vakbondslijst. De vakbond kan hiervoor een ledenvergadering organiseren waarin de kandidatenlijst wordt vastgesteld, en zo nodig de volgorde van de kandidaten op de lijst wordt bepaald.
- 2) Kiesgerechtigden die geen lid zijn van een bond of van een bond die geen kandidatenlijst heeft ingediend.

Een hiervoor genoemde kiesgerechtigde die tevens aan de eisen voor verkiesbaarheid voldoet, kan zichzelf op een lijst indienen als kandidaat. Hij heeft (na de wetswijziging in juli 2013, waarbij de handtekeningen voor de vrije lijst zijn vervallen) geen steun voor zijn kandidatuur nodig van andere kiesgerechtigden.

Een kiesgerechtigd vakbondslid -wiens bond een lijst heeft ingediend- die kandidaat wil staan op een vrije lijst mag niet zichzelf indienen als kandidaat; hij moet zich laten indienen door een kiesgerechtigde die geen lid is van een bond of van een bond die geen lijst heeft ingediend.

Een medewerker bepaalt voor zichzelf via welke lijst hij de OR in wil. Een vakbondslid mag op een vrije lijst, en een niet-vakbondslid mag op een vakbondslijst, mits de vakbondsleden hiermee akkoord zijn.



2. Fase 2: het in stemming brengen van de kandidaten

Het tweede deel van de verkiezingsprocedure is het in stemming brengen van de kandidaten. Dit is een uitwerking van artikel 10 en 11 van de WOR.

Aan het eind van de kandidaatstellingsfase kijkt de OR of een stemming nodig is. Als er evenveel of minder kandidaten zijn dan het aantal te vergeven zetels, hoeft er geen stemming te worden gehouden. De kandidaten worden dan geacht te zijn verkozen en kunnen worden geïnstalleerd in de OR. Zijn er minder kandidaten gesteld dan er zetels zijn, dan zullen er na enige tijd opnieuw tussentijdse verkiezingen georganiseerd moeten worden om de vacatures te vervullen. Zijn er meer kandidaten dan zetels, dan moeten de kandidaten in stemming worden gebracht.

Het in stemming brengen kan op twee manieren: via het zogenaamde personenstelsel of het lijstenstelsel. Dit moet zijn vastgelegd in het reglement.

2a. Personenstelsel

Bij het personenstelsel zet de OR alle kandidaten (meestal) op alfabetische volgorde op het stembiljet. Achter elke kandidaat kan staan door welke lijst hij wordt voorgedragen, maar dat hoeft niet. Vaak stellen de kiezers dit wel op prijs. De kiezer stemt op individuele personen en brengt zoveel stemmen uit als er zetels in de ondernemingsraad zijn. Hij stelt dus als het ware de OR van zijn voorkeur samen. Deze wijze van kiezen is geschikt voor kleinere organisaties, waarin kandidaat en kiezer elkaar in principe kunnen kennen. Ook voor grotere organisaties die met kiesgroepen werken kan een personenstelsel geschikt zijn, want binnen een kiesgroep kunnen mensen elkaar ook

kennen. De zetels worden aan de kandidaten toegekend op volgorde van het aantal stemmen dat de kandidaat behaald heeft.

2b. Lijstenstelsel

Het lijstenstelsel is voor grotere organisaties geschikt, waar de medewerkers elkaar niet allemaal kunnen kennen. Voorafgaand aan de stemming profileert elke lijst zich met bepaalde opvattingen, net als bij de Tweede Kamer-verkiezingen. Lijsten worden zoals ze zijn ingediend (zie fase 1) overgenomen op het stembiljet. De kiezer stemt op een lijst, en kiest daarbinnen een kandidaat van zijn voorkeur. De kiesdeler bepaalt het aantal zetels dat een lijst krijgt. De kandidaten krijgen een zetel op volgorde van de kandidatenlijst. Een lager geplaatste kandidaat met meer stemmen, gaat vóór een hoger geplaatste kandidaat die de kiesdeler niet gehaald heeft, mits aldus bepaald in het reglement.



3. Inrichting van de verkiezingen

In het reglement is ook de keuze vastgelegd voor 'integraal kiezen' of via kiesgroepen.

3a. Integraal

Bij integraal kiezen worden de OR-leden gekozen door en uit alle kiesgerechtigde medewerkers. Het nadeel van een integraal systeem is dat dit niet altijd leidt tot een representatieve ondernemingsraad.

3b. Kiesgroepen

Als maatregel om representatieve vertegenwoordiging te bewerkstelligen, kan de ondernemingsraad kiesgroepen instellen. In het reglement wordt vastgelegd dat bepaalde groepen medewerkers, of afdelingen, recht hebben op één of meer zetel(s) in de OR. Vermeld wordt dan dat er kiesgroepen zijn ingesteld, de namen van de kiesgroepen en hoeveel zetels voor elke kiesgroep in de OR beschikbaar zijn. Alle stappen van de verkiezingsprocedure vinden dan plaats binnen elke kiesgroep, voor het aantal aan die kiesgroep toegewezen zetels.

Kiesgroepen kunnen worden ingesteld op grond van bijvoorbeeld de volgende kenmerken:

- » afdeling, vestiging, district
- » functiegroep
- » fulltime / parttime
- » beroepskrachten / vrijwilligers

Een nadeel van het kiesgroepenstelsel is dat het nogal eens onvervulbare zetels oplevert. Als zich niemand uit de kiesgroep kandidaat stelt, blijft de gereserveerde zetel in de OR namelijk onbezet. Daar moeten dan na enige tijd

tussentijdse verkiezingen voor worden georganiseerd.

3c. Kunstgrepen in het OR-reglement

Om de OR toch op sterkte te krijgen, en om herhaalde tussentijdse verkiezingen te voorkomen, komen er regelmatig kunstgrepen voor in het OR-reglement.

Kandidaat uit andere kiesgroep

In het reglement kan worden vastgelegd dat een vacature opgevuld wordt door een kandidaat van een andere kiesgroep. Dit kan echter alleen op tijdelijke basis. Wanneer er in de eigen kiesgroep een vacature komt, moet de 'uitgeleende' kandidaat terug naar zijn eigen kiesgroep. De open plek zit dan weer in de kiesgroep waar de oorspronkelijke vacature was, en moet opgevuld worden door een belangstellende uit die kiesgroep. Anders heeft uiteraard het hele principe van kiesgroepen geen functie meer en kan de OR beter kiezen voor integrale verkiezingen.

Combinatie kiesgroep met integraal

Er wordt gewerkt met een gecombineerd systeem van kiesgroepen en integraal kiezen. Naast een aantal kiesgroepen wordt dan een kiesgroep Algemeen ingesteld, die het gehele personeel omvat. Als er dan een kiesgroepzetel onbezet blijft, wordt deze ingevuld met een kandidaat uit de kiesgroep Algemeen.

Er is maar één goede manier om integraal met kiesgroepen in één verkiezing te integreren.

Voorwaarden:

- 1) Het gehele personeel vormt samen één van de kiesgroepen (de kiesgroep Algemeen).
- 2) De overige kiesgroepen omvatten het hele personeel (er is geen personeel dat niet ook een 'eigen' kiesgroep heeft) anders ontstaat er ongelijkheid in de invloed van de kiezers op de uitslag.

Uitvoering:

- a) Het kiesregister wordt per kiesgroep opgesteld:
 - » In kiesgroep Algemeen zitten alle kiesgerechtigden samen.
 - » In de overige kiesgroepen zijn alle kiesgerechtigden ingedeeld op basis van bijvoorbeeld hun functiegroep of indeling.
- b) Kandidaatstelling:
 - » Een indiener mag voor elke kiesgroep een lijst indienen.
 - » Een kandidaat mag zich slechts voor één kiesgroep kandidaat stellen. De kandidaat moet dus kiezen of hij zich voor kiesgroep Algemeen kandidaat stelt, of voor zijn eigen kiesgroep (enkele kandidaatstelling).
- c) In stemming brengen: dit is een dubbele stemming: elke kiezer krijgt twee stembiljetten, dus mag een stem brengen voor kiesgroep Algemeen en voor zijn eigen kiesgroep.
- d) Uitslag bepalen: per kiesgroep wordt bepaald welke kandidaten een zetel verworven hebben.



Alternatief: geormerkte zetels

Een andere manier om vertegenwoordiging van bepaalde groepen in de OR te bevorderen, is het werken met geormerkte zetels. Een bepaald aantal zetels is dan voorbestemd voor bepaalde groepen medewerkers, bedrijfsonderdelen of regio's. Zijn hiervoor geen kandidaten beschikbaar, dan kunnen die zetels bezet worden door andere kandidaten.

Reglement en werkwijze bij verkiezingen

De OR bepaalt in zijn reglement welke groepen medewerkers, bedrijfsonderdelen of regio's één of meer geormerkte zetel in de OR krijgen. Dit moet vastgelegd worden in artikel 2 van het reglement dat gaat over de grootte en samenstelling van de OR.

Voorbeeld:

In een OR van 11 zetels worden 3 zetels geormerkt (voorbestemd):

- » 1 voor een vertegenwoordiger van het bedienend personeel
- » 1 voor een vertegenwoordiger van het keukenpersoneel
- » 1 voor een vertegenwoordiger van het schoonmaakpersoneel

In het kiesregister moet bij de kiesgerechtigden vermeld worden tot welke groep/bedrijfs onderdeel/regio zij behoren. De verkiezingen worden integraal gehouden, dus gewoon door en vanuit het hele personeel. Op het stembiljet wordt bij de kandidaten vermeld tot welke groep/bedrijfs onderdeel/regio zij behoren. Bij de uitslagbepaling worden als eerste de geormerkte zetels vervuld. Vervolgens worden de overige zetels toegekend. Is er voor een bepaalde geormerkte zetel geen enkele kandidaat, dan wordt die zetel aan de eerstvolgende kandidaat toegekend die daar blijkt de uitslag recht op

heeft. Dit moet beschreven worden in het reglementsartikel dat de uitslagbepaling beschrijft.

Tussentijds vacante geormerkte zetel

Bij een tussentijds vrijkomende geormerkte zetel wordt eerst gekeken of er nog een kandidaat uit de betreffende groep voorhanden is (of als dat er meer zijn; welke volgens de zeteltoedelings-systematiek als eerste in aanmerking komt). Als er geen kandidaat uit de betreffende groep voorhanden is, dan is de eerstvolgende kandidaat die volgens de uitslag recht heeft op een zetel aan de beurt.

Ook deze werkwijze moet helder zijn beschreven in het reglement, in het artikel over de vervulling van tussentijdse vacatures.



4. Stemmen per stembus, per post of digitaal: hoe werkt het?

4a. Schriftelijk stemmen

Schriftelijk stemmen kan op twee manieren:

- » Door het invullen en inleveren van het stembiljet via persoonlijke opkomst op het stembureau.
- » Door het invullen en versturen van het stembiljet via de post.

De procedure bij stemmen per post vraagt een zorgvuldige aanpak om aan de vereisten van te WOR te kunnen voldoen. Als niet aan de criteria van de WOR wordt voldaan, kunnen belanghebbenden bezwaar maken. Soms moet dan een stemming ongeldig worden verklaard en opnieuw georganiseerd worden.

Er moet aan twee criteria worden voldaan:

- » De stem mag niet herleidbaar zijn tot de kiezer.
- » Gewaarborgd moet zijn dat de kiezer maar één keer kan stemmen.

Hieronder volgt uitleg over een goede aanpak.

4b. Per stembus

De procedure per stembus ziet er als volgt uit:

Vorbereiding

De OR waarmerkt elk stembiljet. De OR zorgt ervoor dat alle kiesgerechtigde personen een oproepkaart ontvangen binnen de daarvoor gestelde termijn in het draaiboek.

De kiezer legitimeert zich op de dag van de verkiezing door middel van de oproepkaart. De OR neemt de oproepkaart in en registreert deze in het kiezersregister. Vervolgens overhandigt de

OR een stembiljet aan de kiezer. De kiezer vult in het stemhokje zijn stembiljet in en deponeert dit dadelijk in de stembus.

Vaststellen uitslag

De OR leegt de stembussen en telt de stemmen. Vervolgens stelt de OR de uitslag vast.

4c. Per post

Per post stemmen vraagt om een uitgebreidere procedure.

Vorbereiding en versturen stemmateriaal

De OR waarmerkt elk stembiljet. De OR stuurt de stemgerechtigde een set documenten thuis binnen de daarvoor gestelde termijn in het draaiboek. Deze set bestaat uit:

- » 1 blanco envelop;
- » een gewaarmerkt stembiljet;
- » een instructie met daarbij vermeld de uiterste datum voor terugzending;
- » 1 retourenvelop met retouradres, voorzien van een volgnummer uit het kiesregister en eventueel gefrankeerd.

Het is van belang een goede instructie te schrijven, dat voorkomt ongeldige stemmen. Eén van de enveloppen moet voorzien zijn van het retouradres, desgewenst frankering én van

het volgnummer van de kiesgerechtigde dat overeenstemt met het volgnummer in het kiesregister. Hiermee kun je namelijk controleren dat een kiesgerechtigde maar één keer zijn stem uitbrengt.

De kiezer stemt

De kiezer vult het stembiljet in en stopt dit in de blanco envelop, die hij dichtplakt. De kiezer stopt de blanco envelop met inhoud in de (gefrankeerde en) van volgnummer voorziene retourenvelop en stuurt deze per post op.

Ontvangst stembiljetten en vaststellen uitslag

De OR registreert bij ontvangst aan de hand van het nummer op de retourenvelop welke kiezer zijn stem heeft uitgebracht. De OR opent de retourenvelop en haalt de blanco envelop eruit. De OR verzamelt op deze manier alle blanco enveloppen en opent deze pas als de stemming gesloten is. Dan telt de OR de stemmen en stelt de uitslag vast.

4d. Machtigingen

Wanneer de OR in zijn reglement heeft geregeld dat kiesgerechtigde personen andere kiesgerechtigde personen volmacht kunnen geven om voor hen te kunnen stemmen, moeten extra voorzieningen worden getroffen. Dit is alleen relevant wanneer gestemd wordt per stembus. Volmacht geef je immers omdat je zelf niet in staat bent om naar de stembus toe te gaan.

Voor de stemming per stembus komt de volgende aanvulling op bovenstaande procedure. De OR zorgt ervoor dat de oproepkaarten aan de achterkant worden voorzien van een volmacht verklaring en uitleg over het stemmen per volmacht.

Het machtigen

De verklaring wordt getekend door de gemachtigde en volmachtgever.

De gevolmachtigde kiezer levert op de dag van de verkiezing zijn eigen oproepkaart in alsook de oproepkaart(en) waarover hij volmacht heeft ontvangen. De OR reikt aan de kiezer stembiljetten gelijk aan het aantal oproepkaarten uit. De kiezer vult alle stembiljetten in en deponeert deze dadelijk in de stembus.



4e. Elektronisch/digitaal stemmen

Digitaal stemmen is alleen geschikt voor organisaties waar elke medewerker op zijn werk makkelijk over internet kan beschikken. Elke medewerker beschikt over een eigen werkemail-adres, kan makkelijk inloggen op een computer, en de organisatie beschikt over een Intranet.

Wanneer de ondernemingsraad ervoor kiest om digitaal te stemmen, is het van groot belang om een bestaand en betrouwbaar digitaal systeem aan te schaffen. Wanneer de OR zelf een systeem "knutselt" is het risico groot dat dit systeem niet voldoet aan de criteria vanuit de WOR (slechts de kiesgerechtigden moeten hun stem kunnen uitbrengen, de stem moet anoniem uitgebracht

kunnen worden en het systeem moet voorkomen dat een kiezer zijn stem kan meermalen uitbrengen).

Op internet zijn diverse aanbieders te vinden die zich gespecialiseerd hebben in dergelijke systemen en waar je als OR tegen betaling gebruik van kunt maken. Er bestaat nog geen keurmerk voor digitale systemen. FNV heeft criteria opgesteld waaraan digitale verkiezingen moeten voldoen om WOR-proof te zijn (voor meer informatie zie onze checklist 'Waar moet een digitaal systeem voor OR-verkiezingen aan voldoen').

Een aanbieder die aan deze criteria voldoet is www.wiekiesjijor.nl.



5. Bepalen verkiezingsuitslag

5a. Uitslagbepaling bij het personenstelsel

De OR telt het aantal geldige stemmen dat per kandidaat is uitgebracht. De kandidaten met de meeste stemmen krijgen een zetel. Als er voor de laatste zetel meerdere kandidaten zijn met een gelijk aantal stemmen, dan beslist het lot. De kandidaten voor wie nu nog geen zetel is, komen bij een tussentijdse vacature voor een zetel in aanmerking op volgorde van het door hen behaalde aantal stemmen.

5b. Uitslagbepaling bij het lijstenstelsel

Bij het lijstenstelsel bestaat de bepaling van de uitslag uit een aantal stappen. Eerst wordt de kiesdeler uitgerekend, dan worden de zetels aan de lijsten toegekend, tenslotte worden binnen de lijsten de zetels aan de kandidaten toegekend.

Berekenen van de kiesdeler

De kiesdeler is nodig om te bepalen hoeveel zetels aan iedere lijst toekomen. Voor het berekenen van de kiesdeler wordt het aantal geldig uitgebrachte stemmen gedeeld door het aantal zetels¹ in de OR. De kiesdeler hoeft niet op een rond getal uit te komen, gerekend wordt met één cijfer achter de komma.

Voorbeeld:

Er zijn in totaal 550 geldige stemmen uitgebracht en er zijn 11 zetels, dan is de kiesdeler 50. Als er 450 stemmen zijn uitgebracht, dan is de kiesdeler 40,9.

Zetels toekennen aan de lijsten

Als de kiesdeler is vastgesteld, kan worden uitgerekend hoeveel zetels er aan elke lijst toekomen. Elke lijst krijgt één of meerdere zetels toebedeeld als de kiesdeler is behaald. Indien de kiesdeler een decimaal heeft, wordt de

berekening met decimaal uitgevoerd.

Heeft een lijst de kiesdeler niet gehaald, dan krijgt die lijst in de eerste toedelingsronde geen zetel. Maar de stemmen die op die lijst zijn uitgebracht gelden als overschotstemmen, waarmee de lijst wel meedoet in de tweede toedelingsronde.

Voorbeeld:

Stel dat er 3 kandidatenlijsten zijn en de verdeling van de stemmen is als volgt:

- » Lijst FNV 300 stemmen
- » Lijst CNV 150 stemmen
- » Vrije lijst 100 stemmen

De kiesdeler is 50.

- » Lijst FNV heeft 6 keer de kiesdeler gehaald, dus krijgt 6 zetels.
- » Lijst CNV heeft 3 keer de kiesdeler gehaald, dus krijgt 3 zetels.
- » Vrije lijst heeft 2 keer de kiesdeler gehaald, krijgt dus 2 zetels.

In dit geval zijn alle 11 zetels toebedeeld.

¹ Lees bij een tussentijdse verkiezing: het aantal te bezetten zetels.

Overschotstemmen en restzetel

Zo'n mooie verdeling van stemmen gebeurt in de praktijk niet vaak. Meestal is er sprake van een restzetel en overschotstemmen.

Voorbeeld:

De kiesdeler is 50.

- » Lijst FNV 278 stemmen
- » Lijst CNV 169 stemmen
- » Vrije lijst 103 stemmen

In dit geval is de verdeling als volgt:

- » Lijst FNV: 5 keer de kiesdeler, dus 5 zetels en 28 overschotstemmen
- » Lijst CNV: 3 keer de kiesdeler, dus 3 zetels en 19 overschotstemmen
- » Vrije lijst: 2 keer de kiesdeler, dus 2 zetels en 3 overschotstemmen

In de eerste ronde worden zetels toegekend aan de lijsten die de kiesdeler gehaald hebben. Dan zijn 10 zetels toebedeeld en is er 1 restzetel. Daarnaast zijn er per lijst stemmen over, de zogenaamde overschotstemmen. De restzetel gaat in de tweede toedelingsronde naar de lijst met de meeste overschotstemmen. Bij een gelijke hoeveelheid overschotstemmen van twee of meer lijsten beslist het lot welke lijst de restzetel krijgt. In het voorbeeld krijgt de lijst van FNV de restzetel, die komt daarmee op 6 zetels.

Lijst 'uitgeput'

Stel dat er op de FNV-lijst maar 5 kandidaten stonden, terwijl aan de lijst 6 zetels zijn toegekend. Dan gaat die laatste zetel naar de lijst die de meeste overschotstemmen heeft. Als geen enkele lijst nog kandidaten heeft, dan blijft de zetel onvervuld en moeten daarvoor na enige tijd tussentijdse verkiezingen worden georganiseerd.

Samengevat de stappen voor de uitslagbepaling in het lijstenstelsel:

- 1) Bepalen kiesdeler (totaal aantal geldige stemmen gedeeld door aantal beschikbare zetels).

- 2) Toekennen zetels aan lijsten op basis van de kiesdeler.
- 3) Toedelen restzetel(s) aan lijst(en) met de meeste overschotstemmen.
- 4) Toedelen van de door de lijsten verkregen zetels aan de kandidaten op die lijst.
- 5) Krijgt een lijst meer zetels toegedeeld dan hij kandidaten bevat, dan gaan de zetels naar (een) andere lijst(en).

5c. Proces verbaal en bekendmaking van de uitslag

De OR doet er goed aan de berekening van de uitslag vast te leggen in een proces verbaal². Dat is een exacte weergave van de verschillende stappen van de berekening om inzichtelijk en controleerbaar te maken hoe de uitslag tot stand gekomen is. Dat is belangrijk voor het geval iemand bezwaar zou maken tegen de uitslag.

De uitslag moet bekend gemaakt worden aan de ondernemer, aan de medewerkers en aan diegenen die een kandidatenlijst hebben ingediend. Dit mag het proces verbaal zijn, maar mag ook een verkorte weergave zijn, bijvoorbeeld de kandidaten die een zetel gekregen en aanvaard hebben, onder vermelding van het aantal stemmen dat zij hadden.



² Het proces verbaal bevat alle gegevens betreffende de verkiezing: aantal zetels, lijstenstelsel of personenstelsel, totaal aantal kiesgerechtigden, totaal aantal uitgebrachte stemmen, aantal ongeldige stemmen, opkomst, kiesdeler, zetels toegekend aan de lijsten, overschotstemmen, restzetel(s), zetels toegekend aan kandidaten, kandidaten in de volgorde waarin zij in aanmerking komen voor een tussentijds vrijkomende zetel.

6. Vervulling tussentijdse vacatures

De uitslag blijft gelden gedurende de zittingstermijn, tot alle in stemming gebrachte kandidaten op zijn. Immers, iedereen die is voorgedragen en in stemming gebracht is, komt volgens de WOR in aanmerking voor een zetel. Wie niet bij aanvang een zetel krijgt, komt in aanmerking voor een tussentijds vrijkomende zetel. Daarbij is de uitslag van de laatst-gehouden verkiezingen bepalend: de vrijgekomen zetel gaat naar de kandidaat die een zetel gekregen zou hebben als er bij de verkiezingen een zetel meer te verdelen zou zijn geweest. Pas als alle kandidaten op zijn, moeten tussentijdse verkiezingen worden uitgeschreven.



7. Hulp en advies

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen?

Neem dan contact op met onze juristen van het Voorlichtings- en Informatiecentrum.



FNV Horeca

Louis Armstrongweg 100 | 1311 RL Almere

036 535 85 95 voor leden

0900 2391 000 (€ 0,50/min) voor niet-leden

info@fnvhoreca.nl | www.fnvhoreca.nl

